

Politik Bilim

Fabrika Havasını Solumak...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

**Bir sanayici dostu:
...her şeyden önce onlara ‘üretim’i anlat...
Üretim ortamının havasını solumalarını sağla...
Ve de yüreği bu ülke için çarpan sanayicilerle konuşur onları...**

Ekim başlarında bir sanayici dostun Gebze’de kurulu iki fabrikasını gezdim. Fabrika havasını solumak bana çok iyi geldi. Ama galiba bana asıl iyi gelen, yeniden bir üretim ortamında olmak, üretenleri işlerinin başında görmek kadar, dostumun sanayiciliği sürdürme hem de adam gibi sürdürme konusundaki inat ve heyecanının her köşeye sindiği bir ortamda olma.

İnsanın gönlünü ferahlatan ve çoğu ağacını kendi elleriyle diktiği bahçeler içindeki iki fabrikasından biri gençlik, diğeri olgunluk çağındaydı. Bana öyle geldi ki, genç olanı, yarınlar düşünülerek tasarlanmış geniş, ferah ve yeni atılımlara hazır tutulan mekânlarıyla sanayici dostun işini geliştirerek sürdürme inadını, heyecanını; diğeryse, bu inadın, heyecanın dayandığı bilgi ve deneyim birikimini simgeliyordu...

Her iki fabrikada da nerdeyse bütün üretim hatlarını, üretim hücrelerini, çok iyi donatılmış kalite kontrol laboratuvarlarını, girdi stok ve ürün sevk alanlarını, idarî büroları gezdim. Devinip duran robot kolları seyrettim. Dostumun, karşılaşılan teknik bir sorunun çözümü için mühendisleriyle, uzmanlarıyla yaptığı bir toplantıyı izledim. ARGE biriminde çalışan pırıl pırıl iki genç hanımdan neler yaptıklarını dinledim, onlarla sohbet ettim. İşleri başındaki mühendisler ve işçilerle tanıştım; herkese aynı yemeğin çıktığı yemekhanelerinde güzel bir öğle yemeği yedim. Her işçiyi, her ay belirli sayıda kitap okumaya özendirmek için kurulmuş, edebî, meslekî, çeşitli kitapların bulunduğu kütüphaneyi, teknoparklarda görülebilecek türden bir seminer salonunu, koridor duvarlarını donatan tabloları ve özenle saklanan geçmişin anılarını gördüm.

Tabî dostumun sıkıntılarını da dinledim. Bunlar aslında, sayısız ülkeye, o ülkelerin bütün dünyaca tanınan ana firmalarına yaptıkları ihracatla ayakta duran bütün sanayicilerimizin karşı karşıya oldukları yakıcı sorunlardı. Hele bir de ithal girdiye olan bağımlılığını en az düzeyde tutmakta direnen, ihraca dönük bir sanayicinin durumunu düşünün. Ve bu sanayicinin, giderek büyüyen dış ticaret açığını azaltabilmek için, örneğin, kurulu sanayiinin ithal girdilere olan bağımlılığını azaltıp yerli üretimi artırmaya yönelik ulusal ölçekte hiçbir sanayi politikası olmayan bir ülkenin sanayicisi olduğunu tasavvur edin. İhracatı değil ithalâtı teşvik eden bir kur politikasının sürdürüldüğü; geleceğini üretimden çok sıcak para girişini artırmaya, ulusal varlık olarak elde avuçta ne varsa, yabancı yerli demeden önüne gelene, haraç mezat satmaya bağlamış bir ülkenin sanayicisini... Kriz koşullarında, ana sanayicileri kendilerine daha pahalı gelmesine rağmen kendi ülkelerinde üretilen girdileri almayı tercih eden; yöneticileri, bunun böyle olmasını zâten bir devlet politikası olarak benimseyip kollayan gelişmiş ülkelerdeki pazar paylarını kaybetmemenin mücadelesini verenlerin elinden tutulmadığı bir ülkenin sanayicisini...

Bu iç karartıcı gidişi tersine çevirecek bir siyasî seçenek ufukta gözükmüyor mu? Bu konudaki umudunu korumak isteyen sanayici dost, kamuoyunun güven duyacağı böylesi bir seçeneğin potansiyel olarak bulunduğu görüşündeydi. Dahası onun, bu potansiyelin kuvveden fiile çıkması için katkıda bulunma kararlılığında olduğunu da gördüm...

Kendisinden dileğim şu oldu: O potansiyeli taşıdığına inandığı siyasî seçeneğin temsilcilerine, eğer mümkünse, lütfen sunabilecekleri kalıcı çözümün ‘**üretim**’ olduğunu anlat... Üretim olmadan,

Üretimde yetkinlik kazanmadan, bilim ve teknolojiye egemen olmadan ekonomik, siyasî, toplumsal hiçbir sorunun zme kavuturulamayacağını anlat. Bunu anlatabilmek için de her Şeyden önce onlara **'üretim'**i anlat... Üretim ortamının havasını solumalarını sağla... İŐiŐisiyle, teknisyeniyle, mhendisiyle bütün retenleri işlerinin baŐındayken de görsünler. Ne yaptıklarını görsünler. Ve de yüreği bu ülke için çarpan sanayicilerle konuŐtur onları... Hiç olmazsa bazı günlerini onlarla paylaŐınlar...

Sanayici dostu bu köŐeden de yolun açık olsun, diyorum.

CBT. 05 Kasım 2010